יום **ה', כ"ט** ב**חשון** תשס"ב (**15** בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מחר, **ראש חודש כסלו: =זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!=** [תהלים קי"ח 24]

ביום ראש חודש כסלו, לפני 32 שנה, בשנת תש"ל(5730-1969), כאן בבאר-שבע, עיר האבות ובירת הנגב, **החל לפעול אוניברסיטת באר-שבע כמוסד אקדמי אצמעי**. האוניברסיטה הוקמה ב-1965 כ"**מכון להשכלה גבוהה בנגב**". מאוחר יותר, החליפה את שמה ל"**אוניברסיטת בן-גוריון**".

***

השבת אנו קוראים בתורה את פרשת "**תולדות**" [בראשית כ"ה 19- כ"ח 9], בה אנו למדים על אודות חייהם של יצחק אבינו ורבקה אמנו ושל תולדותיהם יעקב ועשיו. על הפסוק, "**וַיִּגְדְּלוּ הנערים ויהי עשו איש יודע צַיִד איש שדה, ויעקב איש תם יושב אוהלים.**" [שם כ"ה 27] **אומר הרב שמשון רפאל הירש:** בשום מקום לא נמנעו חכמינו מלגלות חולשות ושגיאות, קטנות כגדולות, במעשי אבותינו הגדולים. ודווקא על-ידי כך **הגדילו תורה והאדירו את לקחה לדורות**. אף כאן, הערה אחת שלהם מרמזת לנו, כי הניגוד העמוק שבין נכדי אברהם – יעקב ועשו – מקורו העיקרי היה, לא רק בתכונותיהם אלא גם בחינוכם הלקוי [ר' בראשית רבה ס"ג יד']. כל עוד היו קטנים, לא שמו לב להבדלי נטיותיהם הנסתרות – תורה אחת וחינוך אחד העניקו רבקה ויצחק לשניהם. ושכחו כלל גדול בחינוך: "**חנוך לנער על-פי דרכו**" [משלי כ"ב 6]. יש לכוון את החניך בהתאם לדרכו המיוחדת לו בעתיד, ההולמת את התכונות והנטיות הרדומות בעמקי נפשו, וכך לחנך אותו לקראת המטרה הטהורה, האנושית והיהודית כאחת. **התפקיד היהודי הגדול אחד ויחיד בעיקרו, אך דרכי הגשמתו רבות ורבגוניות**, כריבוי תכונות האדם, וכרבגוניות דרכי חייהם.

כאשר נקבצו בני יעקב לשמוע את ברכת אביהם לפני פטירתו, והלה ראה בהם את שבטי ישראל שלעתיד, לא ראה רק כהנים ומורי הוראה; **הנה עמד שם שבט הלויה ושבט המלוכה, שבט הסוחרים, שבט האכרים, ושבט הלוחמים**. עמד שם לנגד עיניו העם כולו, על כל סגולותיו, ועל כל דרכי התפתחותו; את כולם הוא בירך, "**איש אשר כברכתו בירך אותם**" [בראשית מ"ט 28], איש איש כסגולותיו המיוחדות לו. **כי ברית ה' הכרותה עם אברהם, חפצה באומה בריאה, שלמה ורעננה. מטרתה היא לבנות חיי-עם שלמים על כל צורותיהם הרבגוניות, על-מנת לכוון אותם אל התפקיד הגדול האחד**: לשמור "**דרך ה' לעשות צדקה ומשפט**".[שם י"ח 19] הכוח והאומץ, לא פחות מהמחשבה והרגש, ימצאו שם את גיבוריהם העובדים לה', ובמקצועות שונים יקיימו כולם את התפקיד הגדול של הכלל. דווקא משום כך - "**חנוך לנער על-פי דרכו**" חַנכֵהו למטרה הגדולה האחת, על-פי דרכו המיוחדת לו, בהתאם לעתיד הצפוי לו מנטיותיו. המושיב את יעקב ועשו על ספסל לימודים אחד, ובאותם הרגלי החיים, ומחנך אותם כאחד לחיי לימוד ומחשבה – מובטח לו שאת האחד מהם הוא מקלקל. יעקב ישאב ממעיין החכמה בחפץ גובר והולך, ואילו עשו רק יצפה ליום, בו ישליך מאחורי גבו את הספרים הישנים, ויחד איתם תעודת חיים גדולה, שהכיר אותה רק באופן חד-צדדי, ובדרך שמעצם טבעו הוא סולד בה.

אילו העמיקו יצחק ורבקה לחדור לנפש עשו, אילו הקדימו לשאול את עצמם היאך יכולים גם האומץ, הכח והגמישות הרדומים בנפש עשו – היאך יכולים כל אלה להטות שכם לעבודת ה', כי אז "הגיבור" שלעתיד לא היה הופך ל"גיבור ציד" אלא ל"**גיבור לפני ה'** " באמת. יעקב

יום נעים ושמח, חודש טוב ושבת שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16[19]

צאת השבת (ב"ש): 17[17]

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל

יום **ה'**, **כ"ט** ב**חשון** תשס"ב (**15** בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ועשו, על כל נטיותיהם השונות, היו נשארים אחים תאומים ברוחם ובדרך חייהם; עוד מראשית היתה חִברו של עשו כורתת ברית עם רוחו של יעקב. ומי יודע איזה שינוי היה צפוי לקורות הימים על ידי כך. אך לא כן היה: "ויגדלו הנערים" – רק משגדלו הנערים והיו לגברים, הופתעו הכל לראות כי אלה אשר מרחם אחד יצאו, ויחד נתגדלו, נתחנכו ולמדו – היו כה שונים בטבעם ומנוגדים במעשיהם.

כניסת השבת (ב"ש): 16[19]

צאת השבת (ב"ש): 17[17]

יום נעים ושמח, חודש טוב ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל